

Szegedi Ítéltábla
Bhar.III.203/2014/8.

A Szegedi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Szegeden, 2014. szeptember 2. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A rágalmazás vétsége miatt **a vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Szolnoki Törvényszék** mint másodfokú bíróság 2014. január 14. napján kihirdetett **2.Bf.178/2013/5.** számú ítéletét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

A vádlottat az ellene 2 rb. rágalmazás vétsége [Btk. 226. § (1) és (2) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól **felmenti.**

Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a harmadfokú eljárás során felmerült 15.240.- (tizenötezer-kettőszáznegyven) forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az első fokon eljáró Jászberényi Járásbíróság a 2013. január 17. napján kihirdetett 7.B.721/2011/14. számú ítéletével a vádlottat az ellene 2 rb. rágalmazás vétsége [Btk. 179. § (1) és (2) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjában írt okból, mert a vádlott cselekménye nem valósított meg bűncselekményt, felmentette.

Az első fokú ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészség a 2.B.2307/2010/7. számú átiratában a vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta.

A másodfokon eljáró Szolnoki Törvényszék a 2014. január 14. napján meghozott 2.Bf.178/2013/5. számú ítéletével az első fokú ítéletet megváltoztatta, a vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. rágalmazás vétségében [Btk. 226. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] és ezért - halmazati büntetésül - 120 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét 2.000.- forintban állapította meg, és úgy rendelkezett, hogy a kiszabott 240.000.- forint pénzbüntetését meg nem fizetés esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. A Jászberényi Rendőrkapitányságon 516/2017/1.-2. tételszámon bevételezett kiadvány és CD lemez lefoglalását megszüntette, és azokat az irat részének tekintette.

A másodfokú ítélet ellen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést, melynek okát és célját a bejelentéskor nem jelölték meg.

A harmadfokú fellebbezési nyilvános ülésen a védő elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan a pénzbüntetés enyhítését indítványozta, melyhez a vádlott is csatlakozott.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.163/2014/1/II. számú átiratában a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, azonban a bűnösségi körülmények tekintetében, illetve a tanúk figyelmeztetésével kapcsolatban észrevételeket terjesztett elő.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket alaposnak találta, és osztotta az ügyésznek az eljárási szabálysértésre vonatkozó álláspontját is.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor **az 1. sz., a 2. sz. és a 3. sz.** tanúkat kihallgatásuk előtt nem figyelmeztette a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontja szerinti relatív mentességi jogukra. Mivel azonban e tanúk olyan tényekről nem vallottak, melyekkel magukat bűncselekmény elkövetésével vádolnák, vallomásuk bizonyítékként való értékelésének nem volt törvényes akadálya, így az ügy érdemére nem volt hatással.

Helytállóan foglalt állást a másodfokú bíróság abban, hogy **a 2. sz.** sértett a sportegyesületnél, illetve a Városi Közműtársulatnál betöltött tisztségéhez kapcsolódóan nem volt hivatalos személy, ezért az ő vonatkozásában a Be. 52. § (4) bekezdése alapján a vád tárgyává tett rágalmazás vétsége nem közvádra üldözendő. Arra tekintettel viszont, hogy a Be. 496. §-a alapján az ügyész a vád képviselőjét a magánvádlótól az eljárás bármely szakaszában átveheti, nem valósult meg eljárási szabálysértés azáltal, hogy vele szemben is a vádat az ügyész képviselte.

Az ítélet tábla a másodfokú ítéletet, az azt megelőző első- és másodfokú eljárással együtt a Be. 387. § (1) bekezdése, valamint a Be. 385. §-ában foglaltakra is figyelemmel, a Be. 349. § (1) bekezdésének megfelelően bírálta felül.

Megállapította, hogy a másodfokú bíróság a saját eljárására vonatkozó eljárási szabályt nem sértett, és kiküszöbölte mindazokat a hibákat és hiányosságokat, melyeket az elsőfokú bíróság vétett.

Helyesen járt el, amikor az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a **2. sz.** tanú személyével kapcsolatban helyesbítette, így a tényállás helyessé vált, mely a Be. 388. § (1) bekezdésének megfelelően a harmadfokú eljárásban is irányadó volt.

Itt utal viszont az ítélet tábla arra, hogy a másodfokú bíróság ítélete 5. oldal 2. bekezdésének azon megállapítása, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 351. § (2) bekezdés d) pontja alapján megalapozatlan nem helytálló, mert ez a fentieknek ellentmond. Ugyanis, nem megalapozatlanságról, hanem arról van szó, hogy a másodfokú bíróság a megalapozott tényállásból az elsőfokú bírósághoz képest eltérő jogi következtetéseket vont le, melyre egyébként törvényes lehetőség van.

Az ügy valamennyi résztvevője - az eljáró bíróságok és a felek - egyaránt a 36/1994. (VI.24.) AB határozatban foglaltakra hivatkoztak.

E határozat III/3. pontja szögezi le azt, hogy "A jogalkalmazói gyakorlat feladata annak meghatározása, hogy a véleménynyilvánítási szabadság gyakorlása mely közszereplők esetében zárja ki a cselekmény jogellenességét, továbbá, hogy a közvélemény formálásában hivatásszerűen részt vevők esetében a gondatlanság megállapításának melyek a kritériumai."

A jogalkalmazás e feladatának eleget téve értelmezi a büntető anyagi normát vagyis a becsületsértés és a rágalmozás megvalósulását.

Az említett AB határozat 1. és 3. pontja a becsületsértés és a rágalmozás alkalmazásával összefüggésben leszögezi, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog által védett alkotmányosan nem büntethető véleménynyilvánítás köre a közhatalmat gyakorló személyekkel és intézményekkel, valamint a közszereplő politikusokkal kapcsolatos véleménynyilvánítást tekintve tágabb, mint más személyeknél.

A hatóság vagy hivatalos személy, valamint közszereplő politikus becsületének csorbítására alkalmas, e minőségére tekintettel tett értékítéletet kifejező véleménynyilvánítás alkotmányosan nem büntethető csak akkor, ha a becsület csorbítására alkalmas tény állító, híresztelő, illetve ilyen tényre közvetlenül utaló személy tudta, hogy a közlése lényegét tekintve valótlan, avagy azért nem tudott annak valótlanágáról, mert a hivatása vagy foglalkozása alapján reá irányadó szabályok szerint az elvárható figyelmet vagy körültekintetést elmulasztotta.

Mindezek figyelembe vétele mellett, az ítélet tábla az alábbi szempontokat vizsgálta:

- a sértettek közszereplőnek minősülnek-e,
- fennállt-e a közérdek a sértettek tevékenységével kapcsolatban, fennáll-e a közéleti szereplők szükségszerűen magasabb tűrésküszöbvel rendelkezésének esete,
- volt-e a vádlott kijelentéseinek ténybeli alapja,
- betartotta-e a rá vonatkozó szakmai szabályokat,
- az elhangzottakat illetően az elvárható figyelmet vagy körütekintést tanúsította-e a valóságot, illetve valótlanyságot illetően, valamint jóhiszeműnek minősíthető-e.

Az **1. sz.** tanú mint alpolgármester, a **2. sz.** tanú sértett attól függetlenül, hogy nem hivatalos személy, mint önkormányzati képviselő, közszereplőnek tekintendő.

A közérdek ugyancsak megállapítható. A [település megnevezése] város közéletével és gazdálkodásával kapcsolatos kijelentések ugyanis a város internetes honlapján közzétett riportműsorban hangzottak el. Ugyanakkor mi sem igazolja jobban a közérdeklődésének, érintettségének fennállását, hogy az riportban elhangzottak a helyi közösséget foglalkoztatták.

A riportban elhangzottaknak volt ténybeli alapja. A vádlott ugyanis meg nem cáfoltan informálódott az érintett tárgykörökben, és mivel nem [település megnevezése]-ben élt, nyilvánvaló, hogy ismereteit csakis ilyen információk útján szerezte, sőt a riportműsorban az érintetteket is megszólaltatta. Tehát, a rá vonatkozó szakmai szabályokat betartotta, és így nem merül fel jóhiszeműségének hiánya sem.

A [település megnevezése] város közéletével, illetve gazdálkodásával kapcsolatban a "pazarló gazdálkodás, haverok helyzetbe hozása, koncon marakodó jobboldali képviselők, visszatérő [párt megnevezése]-s mutyik, heveny korrupció, korrupciógyanus ámokfutás" nem konkrétumok. A **3. sz. tanú** kórházi vagyonkezelő ügyvezetővé választásával, és a kávéházához vezető híd megépítésével kapcsolatban elhangzottak pedig nem olyan tények, melyek az **1. sz.** tanú alpolgármestert bűncselekmény elkövetésével hoznák összefüggésbe. Tehát, személyesen az **1. sz.** tanú alpolgármesterre vonatkozó konkrétumok, magatartások a riportban nem hangzottak el, ugyanakkor az elhangzottakat a riportban ő maga meg is cáfolta.

A **2. sz.** tanúhoz kötődő sportegyesülettel, illetve Városi Közműtársulattal kapcsolatban sem egyértelmű konkrét magatartások hangzottak el.

Maga az Alkotmánybíróság szögezi le a hivatkozott AB határozat III/1. pontjában, hogy "kiemelkedő alkotmányos érdek az állami és a helyi önkormányzati feladatokat ellátó szervek és személyek tevékenységének nyilvános bírálhatósága, valamint az, hogy a polgárok bizonytalanság, megalkuvás, félelem nélkül vehessenek részt a politikai és társadalmi folyamatokban a közéletben. Ennek ellene hat, ha a törvényhozó büntetőjogi büntetéssel fenyeget minden, a közhatalmat gyakorló

személyek és intézmények becsületének csorbítására alkalmas tényközlést és értékítéletet.

Ami a választási kampány keretében megjelent kiadványt illeti, ezzel kapcsolatban megállapítható, hogy annak szövege nem mindenben egyezik a riportfilmben közöltekkel. Azzal ellentétben az 1. sz. tanút és a 2. sz. tanút név szerint említi, és a riportban szereplő véleménynyilvánításokat is, mint konkrét tényeket tartalmazza. A rendelkezésre álló adatok szerint a vádlott ahhoz járult hozzá, hogy a kiadvány azonos szövegű legyen a riportban elhangzottakkal. Azt megjelentetés előtt neki nem mutatták meg, és hozzájárulását sem kérték, hogy ilyen formába megjelenjen. Így, attól függetlenül, hogy azon felelős szerkesztőként az ő nevét tüntették fel, az abban leírtakért őt felelősség nem terheli.

A fentiekre tekintettel a harmadfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott terhére rótt magatartás nem bűncselekmény, ezért a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 398. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, és a vádlottat az ellene 2 rb., a Btk. 226. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő nagyobb nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól a Be. 331. § (1) bekezdése alapján, a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel felmentette.

A Be. 398. § (3) bekezdésére figyelemmel a Be. 339. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a harmadfokú eljárás során a kirendelt védő díjával felmerült 15.240.- forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

Szeged, 2014. szeptember 2.

Dr. Harangozó Attila s. k.
a tanács elnöke

Dr. Nikula Valéria s. k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Katona Tibor s. k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bhar.III.203/2014/8. számú ítélete és a Szolnoki Törvényszék 2.Bf.178/2013/5. számú ítéletének, a jelen ítélettel meg nem változtatott része, a mai napon jogerős.

Szeged, 2014. szeptember 2.

Dr. Harangozó Attila s. k.
a tanács elnöke